

Kőrössyné dr. Soltész Katalin
REFLEXIO

Molnár Judit: Ürügy a deportálás. A csendőrök felelőssége vonása 1945 után. 332-349.p. In Gyarmati György et al. (szerk.): *Bűnbak minden időben. Bűnbakok a magyar és az egyetemes történelemben.* Budapest – Pécs, 2013, Állambiztonsági Szolgálatok Történelmi Levéltára – Kronosz Kiadó – Magyar Történelmi Társulat. 560 p. HU-ISBN 978 615 55 3394 5.

Mivel ebben a minket is személyesen támadó tanulmányban egy helyen szerepelnek a csendőrség felelősségére vonatkozó ferdítések, fontosnak tartjuk a tanulmányra való reflektálást.

A fenti tanulmányból vett részeket idézőjelek között kék színnel tüntettük fel, a megjegyzéseinket pedig fekete döntött betűkkel.

1. „Mindenekelőtt hangsúlyozni szeretném, hogy a csendőrség második világháború utáni felelőssége vonásával kapcsolatos kutatásaim még nem zárultak le.”

Ez a tanulmány bevezető mondata. S valóban, a csendőrség kommunisták általi „felelőssége vonása” és igazságtalan meghurcolása a mai napig történelmünk feltáratlan és rendezetlen területe, s a magyar állam mind a mai napig figyelmen kívül hagyta a csendőrök ellen elkövetett rendszeres igazságtalan eljárások ügyét. Csakhogy Molnár Judit írásaiból világosan kitűnik, hogy ő nem erre a csendőrséget ért igazságtalan „felelőssége vonásra” gondol, mivel kutatásai egyedül a csendőrségnek a deportálásokért való elítélését célozzák. A felelőssége-vonás címén a csendőrséget ért igazságtalan elbánás, vagy a saját prekoncepciójába nem illő tények mit sem befolyásolják a csendőrséggel szembeni negatív hozzáállását; a deportálásokkal kapcsolatosan a csendőrök ellen felhasználható információt megragadja, míg a csendőrök mellett szóló anyag fölött átsiklik, vagy elbagatellizálja. Mert miért is nem „zárultak le a csendőrség [ilyen irányú] felelőssége vonásával kapcsolatos kutatásai”? És miért nem terjed ki kutatása a deportálásokban szerepet játszó egyéb közegek felelőssége vonására is? Talán mert nem tud belenyugodni abba, hogy nem talál elegendő bizonyítékot eddigi vádjaira, amelyekkel a csendőrség kollektív elítélését valahogyan elfogadhatóvá tehetné? Ragaszkodik csendőrséggyűlölő, még a holokausztot is a csendőrség rovására író hozzáállásához (lásd a 16. pont alatt), annak ellenére, hogy kutatásai nyomán bevallja, hogy „a második világháború után a csendőrök felelőssége vonása során csak töredéküknél szerepelt a vádpontok között, hogy részt vettek a zsidók kifosztásában, gettóba zárásában, deportálásában.” Ez a tény annál is sokat mondóbb, mivel a csendőrséget teljesen megsemmisíteni igyekvő rendszerben minden lehetséges vádat előhoztak a csendőrök ellen, s azok hiányában még koholtakat is. Azaz, ha lett volna bármi, amit az egyes csendőrök vagy a csendőrség rovására írhattak volna, azt teljes bizonyossággal meg is tették volna. De Molnár Judit eltökélten tovább kutat ezen nem létező, a csendőrség felelősségét terhelő adatok után.

2. „Politikai leszámolásról volt szó és/vagy a deportálás volt a felelőssége vonás oka?”

A csendőrséget megszüntető 1690/1945. ME rendelet, mely a csendőrök igazolási feltételeit is magába foglalja teljességében olvasható a honlapon.¹ Ennek szövege egyszer s mindenkorra eldönti a kérdést, mivel világosan megnevezi a csendőrség megszüntetésének és üldözésének

¹<http://csendor.com/konyvtar/jogszab/1945%20%e9s%20ut%e1ni%20rendeletek-t%f6rv%e9ny.pdf>

kizárólagosan politikai okát, és abban egyetlen szó nem esik sem a deportálásról, sem a zsidóságról. Ennek ellenére, az egyértelműen eldönthető kérdés újra és újra felvetésével tovább élesztgeti azt a köztudatba beletáplált tévhitet, hogy a csendőrséget valahogy mégis csak a deportálásokban játszott szerepe miatt szüntették meg, tehát jogos volt az elítélésük. Ezt a tévhitet a fél évszázados kommunista propaganda oly eredményesen beleágyazta a köztudatba, hogy az állítás még a csendőrséget objektívan bemutató egyének részéről is elhangzott. Egyik példa erre a Duna TV Hagyaték c. sorozatában elhangzott, egyébként kiváló, »Mögöttem a törvény, előttem is az legyen - A magyar királyi csendőrség« című, Dexamedia által 2013-ban készített videó². A magyar Wikipédia csendőrségről szóló, erősen csendőrség-ellenes cikkében is ez az érv szerepelt, még hozzá az állítás bekeretezésével hangsúlyozottan, a megszüntető rendelet mint forrás megjelölésével. Mikor felhívtuk a Wikipédia szerkesztőségének a figyelmét arra, hogy a rendelet szövege nem alátámasztja, hanem egyenesen cáfolja az állítást, a cikk írói kénytelenek voltak a szövegüket megváltoztatni és a megszüntetés okaként megnevezni a tényleges politikai okokat (bár ennek ellenére, jellemző módon, csendőrségellenes hangnemen semmit sem változtattak, nyilván mutatva, hogy az nem objektív tényeken alapult).

Az pedig már egy másik kérdés, hogy a csendőrség testületileg való, tehát minden egyes tagjára kiterjedő elítélését a későbbiekben a kommunista propaganda igen hatásosan a deportálásokkal magyarázta és ezt ültette be a köztudatba is, a csendőrség becsületét, tiszteletét aláásva, lejáratva. Így a csendőrséget megszüntetésekor politikai okok miatt „vonták felelősségre,” jogilag és fizikailag tönkretéve, majd idővel egyre inkább a deportálások képezték felelősségre vonásának ürügyét, a csendőrség erkölcsi tönkretételét célozva (miután jogilag és fizikailag már csaknem teljesen meg volt semmisítve). S mindkét esetben a felelőssé tétel igazságtalanul, sőt gazul, kollektív, az egész testületre kiterjedő volt.

A megszüntetés politikai okának hangsúlyozása azért is jelentős, mert rámutat arra, hogy a kommunista rendszer, amely oly nagy igyekezettel ügködött a csendőrség tönkretételén, a megszüntető rendelet idején (1944. december – 1945. április) a fennálló kortársi miliőben a csendőrségnek a deportálásokban játszott szerepét még nem tekintette vádló jellegűnek, sőt még csak említésre méltónak sem. Ezt csak a későbbiekben kezdték a csendőrség ellen felhasználni, míg végül az vált a csendőrség elleni legfőbb, sőt nemegyszer egyetlen váddá.

3. „Mindazonáltal változatlanul megállja helyét azon állításom is, mely szerint a történeti valóság megismerését nehezíti, hogy a m. kir. csendőrség korabeli forrásai rendkívül korlátozottan állnak rendelkezésünkre.... A csendőrkerületi parancsnokságok alá osztályok, majd az alá szárnyak, szakaszok és őrsök tartoztak. E szervek iratai egyáltalán nincsenek meg a hazai és határon túli állami levéltárakban”.

A korabeli források hiánya bizony nagyon igaz, és az oka sokatmondó. A kommunista rendszernek szüksége volt a polgári társadalom pillérének, a m. kir. csendőrségnek a fizikai tönkretételén túl annak erkölcsi lejáratása is a célból, hogy egyrészt a csendőrséggel szembeni kegyetlen fellépésüket a nép és a szövetséges Nyugat felé legitimizálják, másrészt, hogy a kakastoll helyett kalapjukon vörös csillagot viselő rendőrségnek tekintélyt adjanak, és főként azért, hogy a csendőrség tönkretételével a polgári társadalom feletti teljes győzelmüket biztosíthassák. A csendőrség lejáratása, a csendőröket ostoba és önkényesen kegyetlenkedő személyekkénti beállítása, a deportálásokért való felelőssé tétele viszont megkövetelte azt, hogy az ezeknek ellentmondó, a csendőrséget valóságában megmutató csendőrségi dokumentumokat,

² https://www.youtube.com/watch?v=2dljYrTv_gU

könyveket, képeket, stb. eltüntessék az emberek szeme elől. Ezért kellett szükségszerűen elpusztítaniuk a csendőrség korabeli forrásait (pl. ha egy családnál csendőr fényképet találtak, az már elegendő volt a család internálására. Nem csoda, hogy az emberek „önként” is pusztították a háborút túlélő csendőr anyagot). Ezt a nagy úrt igyekszik honlapunk annyira orvosolni, amennyire még egyáltalán lehetséges: az itt-ott fennmaradt, csendőrségtől eredő minden írott, nyomtatott anyag internetre vitelével, a köz számára elérhetővé tételével.

4. Rektor Béla 1980-ban, az emigrációban kiadott könyve³ a csendőrség teljes történetéről, óriási jegyzetanyaggal alátámasztva, a csendőrség iránt érdeklődők számára igen nagy jelentőségű. A könyv tekintélyét Molnár Judit kritikájával igyekszik aláásni: [Rektor Béla] „elismeri, hogy 1944-ben előfordulhattak »meg nem engedett eszközök«, de »egyetlen fegyverhasználat se fordult elő« a zsidók gettózásakor. Állítása könnyen cáfolható például Ferenczy László csendőr alezredes jelentései alapján, aki mint a csendőrség összekötő tisztje a német biztonsági rendőrségnél rendszeresen összesítette az egyes csendőrkerületekben történeteket a zsidók 1944-es összegyűjtése, vagonírozása, deportálása során. Ferenczy május 21-én Munkácsról azt jelentette, hogy »a szállítmányok berakása menetrendszerű indulásuk és a határállomásig való futásuk mindeddig is kifogástalan rendben, teljesen zavartalanul bonyolódott le. Nyíregyházán és Munkácson szökés miatt 1-1eredményes fegyverhasználat is volt.«

...Érdekes ellentétbe kerül önmagával: könyvében a csendőrség háborús veszteségét több mint ötven százalékra becsüli. Egy későbbi levelében azonban nem érti, hogy Kövendy egyrészt honnan vette, hogy a csendőrség létszáma 22 000 fő volt, másrészt, hogy a testület több mint ötven százaléka elpusztult a második világháborúban. A párizsi *Új honfoglalás* című lapot idézi, amely szerint a csendőrség vesztesége mindösszesen 3160 fő volt. De ezt az adatot sem tartja pontosnak, mert véleménye szerint ebben benne vannak a Szovjetunióba hurcoltak is, akikről nem lehet tudni, hogy hányan éltek túl a fogságot.”

a.) Ami a fegyverhasználatot illeti, ha valójában csak az az „egy-egy eredményes fegyverhasználat” fordult elő a sok ezer deportált gettózása és szállítása során, amely fegyverhasználatok körülményeit nem is ismerjük, de amit a németeket kiszolgáló Ferenczy azon titkos jelentése említ, s amelyhez az Amerikában élő Rektornak nyilván nem is lehetett hozzáférhetősége vagy arról tudomása, akkor Molnár Judit fenti kritikája alaptalan. Sőt, mivel Molnár Judit is csak ezt az „egy-egy” fegyverhasználatot tudta előhalászni minden igyekezete ellenére, ez maga bizonyítja, hogy a fegyverhasználat tényleg ritka jelenség volt, és alátámasztja, hogy a csendőrök a deportálások során is legtöbb esetben követték az előírt szabályait, miszerint a „elővezetettekkel” szembeni fegyverhasználat tiltott cselekedet volt, amely kivizsgálást és fegyelmi eljárást vont maga után. Ugyanis szigorúan más eljárást követelt a csendőr részéről, hogy elővezetésről vagy elfogásról volt-e szó, azaz, hogy törvény által el nem ítéltet, mint amilyenek a deportáltak voltak, vagy elítélt bűnözőket kellett-e valahová vezetniük, kísérniük. Ezt reflektálja az a fénykép is, amelyet Molnár Judit Rubicon cikkében és más holokausztal kapcsolatos forrásokban tipikusan találunk, amint egy zsidó csoportot egy csendőr a vasútállomásra („elő”) vezet, a csoport előtt haladva, hátra sem nézve, a vállára akasztott puskával.

³ REKTOR Béla: *A Magyar Királyi Csendőrség oknyomozó története*. Cleveland, Ohio, USA., 1980, Árpád Könyvkiadó. 552 p.

b.) Ami pedig a csendőrség létszámát illeti, a háború során bekövetkezett terület visszacsatolások, háborús veszteségek, állomány elhelyezés állandó változásai és a háborús viszonyok szükségszerűen eredményezték azt, hogy különböző források különböző időpontokban más-más számot tüntettek fel, és hogy az ezzel kapcsolatos dokumentumok hiányosak. Mivel Rektor Béla éveken át foglalkozott a témával, érthető, hogy a csendőrség létszámát különböző időpontokban más-másra becsülte, ami nem az „önmagával való ellentétbekerülést” jelenti, hanem azt reflektálja, hogy a kutatásai során az idővel előkerült források adatai más és más számra engedtek következtetni. A fentiek a magyarázata annak is, hogy még maga Molnár Judit sem tudta a csendőrség létszámát tisztázni, holott neki sokkal több forrás állott a rendelkezésére. Amint írja, „A csendőrségi iratok hiányos volta miatt a mai napig nem tudjuk pontosan, hogy 1944-ben hány csendőr szolgált és ténylegesen hányan vettek részt a zsidók deportálásában. Magas rangú csendőrtisztek a népbírósi perekben tett vallomásaikban különböző módon emlékeztek. Adataik 16 000-32 000 fő között mozogtak.” A pontos szám nem ismerését Rektor esetében annak szava-hihetlenségeként könyveli el, míg saját esetében ugyanazt a források hiányából adódó természetes következményként. Ami pedig a népbírósi perek kapcsán tett „vallomásokat” illeti, jól ismert tény, hogy a sokszor brutális „kihallgatások” kapcsán kikényszerített vallomások objektív megbízhatósága kérdéses, azon túl, hogy a „vallomások” meghamisítása is gyakori volt.

5. „Háromszor is kitérnek Körössyék a zsidók felelősségére a deportálásban. Azaz - véleményük szerint - nem a végrehajtók, hanem az áldozatok a felelősek: »A zsidóság teljes kooperációja kétségtelenül hozzájárult a deportálás gyors lefolyásához.« Fizikai ellenállásuk teljesen hiányzott. A zsidók körében voltak, akik »hittestvéreik rováására önérdékből együttműködtek a németekkel, ... akik miatt zsidók ezrei kerültek deportálásra.«”

Molnár Judit azt állítja, hogy a mi „véleményünk szerint nem a végrehajtók, hanem az áldozatok a felelősek.” Ezek viszont az ő szavai, nem a mieink! Ezt mi sem itt, sem máshol nem állítottuk. Megállapításunk, hogy a zsidóság viselkedése „hozzájáruló” tényező volt, igen messze áll attól, hogy őket tartanánk „felelőssé” a deportálásokról! Továbbá, a hittestvéreik rováására cselekvők felelőssé tétele nem azonos az áldozatok felelőssé tételével, hiszen két különféle csoportról van szó! Szavaink rosszindulatú elferdítése ez, akárcsak az is, „miszerint a deportáló csendőrök többsége rendes volt, tiltakozott, ellenben a zsidók ellenállás helyett kooperáltak, és ezért került sor gyors deportálásukra.” Amihez még hozzáteszi: „Ez durva csúsztatás Körössyék részéről.” Molnár Judit félremagyarázza az általunk írottakat, és kicsavart szavaink alapján intéz ad hominem támadást ellenünk. Mert miről is van szó az említett cikkünkben? A zsidóság kooperációját a deportálás kérdésének egyik összetevőjeként taglaljuk, amely tény még a holokausz honlapokon is szereplő téma. Ez éppúgy tény, mint ahogy a Kasztner vonat is az, vagy az, hogy a németek kihasználták a csendőrség pontos parancsteljesítő jellemvonását, vagy a nép előtti tekintélyét. Ezek, és az írásunkban említett többi tényező mind egy-egy oldala, összetevője a deportálás szomorú és komplex történetének. És e sok tényező közül bármelyiknek a tagadása, vagy elferdítése, vagy az adatok közti önkényes válogatás egyaránt történelemhamisítás. Népünk és történelmünk elleni vétek ilyen taktikákkal egy politikai prekoncepcióba bekényszeríteni a csendőrséget.

(Molnár Judit anyagunk gondatlan olvasását mutatja az is, hogy az MKCsBK nevét Magyar Királyi Csendőr Bajtársi Közösség helyett ismételten Magyar Királyi „Csendőrség” Bajtársi Közösségnek nevezi).

6. [Körössyék] „kiemelnek egyes deportáló csendőrök részéről megnyilvánuló részvétet és segítséget egyik tanulmányomra hivatkozva, de azt már nem említik, hogy a hivatkozott szöveg ritka kivételként emeli ki a kegyetlen bánásmód ellen fellépő csendőröket, s az üldözöttek emlékei sokkal inkább a csendőrök kegyetlenkedéseiről szólnak.”

Pár bekezdéssel elébb Molnár Judit igen nagy hangsúlyt helyezett arra, hogy fegyverhasználat igenis történt a deportálások folyamán, holott az az „egy-egy” fegyverhasználat a háborús viszonyok között sok ezer deportálttal kapcsolatosan valóban „ritka kivételnek” számít. Ott fontosnak tartotta e ritka kivételek számbavételét, sőt hangsúlyozását. Itt viszont kifogásolja a csendőrök emberséges viselkedéséről és embermentő cselekedeteiről való megemlékezést, mivel azok szerint „ritka kivételek” voltak (holott messze meghaladták az „egy-egy” esetet, és nemegyszer a csendőr életébe kerültek)! Persze a példákért nem kell Molnár Judit Rubicon magazinban megjelent tanulmányához⁴ fordulni, melyre való utalásunkat kifogásolja. Több forrásból is ismeretes (a honlapon is szerepel) pl. Kudar Lajos ezredes története, aki közel 700 ember életét mentette meg, zömükben zsidókét; vagy Endre László főtorzsőrmester tettei, melyekkel több-száz zsidó életét mentette meg; vagy a Wallenbergék, vagy a zsidók mentésére felállított ún. védett házak védelme, stb.. Ezen túl figyelembe kellene venni az egyes „névtelen” csendőrök deportálandók felé való csendes segítő cselekedeteit, amelyek után senki sem kutatott és amelyek története lassan már kihal, mert a csendőrüldöző elmúlt 70 évben ezen csendőrök egyike sem akarta magát és családját kitenni újabb támadásnak azzal, hogy felhívja csendőrvoltára a figyelmet. A komplex történelmi események összetevői közé tartoznak mggindezek, amelyeknek „ritka kivétel” címén való semmibevevése a történelmi valóság elferdítéséhez és hamis következtetések levonásához vezet.

Azért tartottuk viszont fontosnak a Molnár Judit cikkéből való idézést, mert abban egy csendőrség iránt ellenségesen viseltető személy ismeri be azt – még ha elbagatellizálva is –, hogy a csendőrség nem minden egyes csendőrré jellemzően vett részt a deportálásokban, ami alátámasztja azt, hogy igazságtalan volt testületi elítélésük az egyedi cselekedeteik megvizsgálása nélkül.

Megemlítendő az is, hogy Molnár Judit a csendőrséget elmarasztalóan hivatkozik az „üldözöttek emlékeire”, de a tanulmánya elején megemlített csendőr emigrációs visszaemlékezések fölött átsiklik, nem tekinti egyformán figyelembe veendőnek, mivel nem illenek preconcepciójába. Ezeket a Rubicon cikkben még csak meg sem említi. Az igazság érdekében azt is figyelembe kellene venni, hogy a háborút követően a visszaemlékezéseket egyoldalúan rögzítették: a deportáltak emlékeit aktívan kutatták és feljegyezték, méghozzá az őket támogató politikai miliőben, míg a csendőröket viszont otthon elhallgattatták, külföldön pedig az életfeltételeik megteremtéséért folytatott küzdelem és a még a külföldre is utánuk nyúló üldözés sok éven át akadály volt és maradt emlékeik nyilvánosságra hozatalának (lásd a 22. pontot is).

S végül, függetlenül attól, hogy sokan vagy kevesen voltak-e azok, akik szabályellenesen vagy akár kegyetlenül viselkedtek, nem hangsúlyozható eléggé annak a fontossága, hogy minden cselekedetért az azt elkövető egyénnek kell számot adnia. Ezzel szemben a csendőrök mindegyikét meghurcolták, nemcsak a bűnösöket. Az emberiesség és a jog megkívánja, hogy a bűnösöket elítéljük, és ugyanakkor kiálljunk az ártatlanul meggyalázottak és megkínzottak mellett, számuktól függetlenül, – még ha azok csendőrök voltak is!

⁴ Monár Judit: A csendőrség szerepe a holokausztban. Rubicon Történelmi Magazin. 2010/1. XX. évfolyam, 202. szám. 46-52. oldal.

7. [Körössyék] „arra a következtetésre jutnak, hogy »Horthy a németek holokausztra törekvése miatt az országot a háborúból ki akarta ugratni« ... és ezért küldte Faragho Gábort, a csendőrség felügyelőjét Moszkvába. Itt és most, úgy vélem, fölösleges részletesen cáfolnom ezt a két állítást: Faraghót a fegyverszüneti tárgyalásokra küldte Moszkvába Horthy, és döntésében a zsidók sorsa semmilyen szerepet sem játszott.” *Ezzel kapcsolatban írja a lábjegyzetben:* „Erre a következtetés sorozatra nem hogy komoly történész nem jutott eddig, hanem maga Horthy Miklós sem »védekezik« visszaemlékezésében ezzel az érvel. ... Állításuk szerint a németek Horthyt azért kényszerítették lemondásra, mert a budapesti zsidók elvitelét megakadályozta.”

Először is, Horthy visszaemlékezését⁵ védekezéséként könyveli el, mintha Horthy bűnös lett volna valamiben, amiért védekeznie kellene. Habár épp elég támadás érte Horthyt, könyve előszavában világosan kifejti emlékiratai közre adásának okait: egyrészt a világ politikai arculatának változása kapcsán úgy vélte, hogy a magyar valós történelem megismertetésével a nagyhatalmak Magyarország melletti kiállását elősegítheti, másrészt pedig „hitet és bátorítást nyújtó szavakat” óhajtott szeretett nemzete felé intézni. Nem védekezésről van szó!

Továbbá, megcáfolandó véleménynek tartja azt, hogy Horthy az országot a háborúból ki akarta ugratni, mert szerinte békeszüneti tárgyalásokra küldte Faraghot Moszkvába. Ez igazán kákán csomókeresés, hiszen a kettő ez esetben egy és ugyanaz. Horthy célja a béketárgyalásokkal éppen az volt, hogy Magyarország a háborúból kilépjen. „A háborúnak, ha végleg elvesztettük, véget kell vetnünk.” – írja Faragho Moszkvába küldésével kapcsolatosan (271. oldal).

És ha tényleg olvasta volna Molnár Judit Horthy visszaemlékezéseit, azt is látta volna, hogy Horthy döntéseiben a zsidókérdés nem hogy „semmilyen szerepet sem játszott,” hanem ellenkezőleg, ugyancsak fontos szerepet játszott: a német megszállással kapcsolatos és a fegyverszüneti tárgyalásokhoz vezető vergődéseiben nemcsak az egész nép jövője iránti aggodalom, de megnevezetten a zsidók sorsa feletti aggodalom is erősen jelen volt, és a lemondatásához vezető, a német akarat elleni szembeszegülésének egyik komponense a zsidókérdés volt (256. és 261-262. oldalak). A dolgozatunk témája miatt emeltük ki ezt a szempontot az említett helyen, de a tények egyértelművé tétele érdekében a honlapon a szöveget módosítottuk, hangsúlyozva, hogy Horthy döntéseihez és sorsához a zsidókérdés is a meghatározó tényezők egyikeként hozzájárult, amint az Horthy Emlékirataiból is világosan kitűnik.

8. Molnár Judit Parádi Józsefnek A csendőrség magyarországi története⁶ című tanulmányából idéz: „...mások tettelegesen is felléptek [a deportálások] ellen és voltak, akik a többséget képezve csak csendesesen rosszalták azt.” Majd hozzáteszi, „Állításának megalapozottságát alaposan megkérdőjelezi, hogy jelen tanulmány szerzőjének egyik írására hivatkozik oldalszám megjelölése nélkül, amelyben nem szerepel Parádit erősítő kitétel.”

Molnár Judit szóban forgó írása nem egykönnyen hozzáférhető, így az olvasó nem nézhet utána, hogy abban említi-e a deportáltakon segítő csendőrök eseteit vagy sem. Más írásaiban

⁵ HORTHY Miklós: *Emlékirataim*. Buenos Aires, 1953. Második kiadás: Toronto, Kanada, 1974, Stephen Vörösváry - Weller Publishing Company. 319 p. (Az utalások az utóbbi oldalaira vonatkoznak)

⁶ PARÁDI József: *A csendőrség magyarországi története*. Rendvédelem-történeti Füzetek (Acta Historiae Praesidii Ordinis) XVI.évf. (2009) 19.sz. 64-88.p.

viszont ezt kénytelen-kelletlen ugyan, de megtette, pl. az említett, Rubicon magazinban megjelent cikkében (52. oldal), tehát Parádi állítása igaz, függetlenül attól, hogy az idézet helyének megjelölése esetleg helyes vagy sem. Molnár Judit alaptalan váddal próbálja aláásni azok munkáját, akik az ő csendőrgyűlölő véleményét nem osztják.

9. [Körössyék] „A m. kir. csendőrség története című írásukban megismétlik, hogy politikai döntés volt a csendőrség kollektív és brutális üldözése, és a »háború előtti rendvédelmi szervek közül egyedül a csendőrség tagjait kényszerítették igazoltatásra« , valamint tagjainak több mint kilencven százalékát nem igazolták. Ezen állításuk ebben a formában csúsztatás, ugyanis nem az összes csendőr kilencven százalékát nem igazolták, hanem azokét, akik jelentkeztek az igazoló bizottságnál.”

a.) „Előjáróban le kell szögeznem, hogy a csendőröket igazoló bizottság iratai nem maradtak fenn.” – írja. És vajon miért nem? Hiszen azok már a háború után születtek, tehát a háborús pusztítás áldozatai nyilván nem lehettek. Az ok az, hogy a csendőrséggel szemben fellépő államhatalom bűne tudatában megsemmisítette mindazt a dokumentációt, amely eljárásaik bűnösségét bizonyíthatta. A rendszerváltás idején felszólították a BM illetékeseit, hogy a számukra kompromittáló anyagot töröljék a dokumentumok nyilvánossá tétele előtt. Emiatt „tűnt el” rengeteg anyag és emiatt lett sok minden kihúzgálva a meghagyottakból a rendszerváltás kapcsán (l. pl. a Dokumentumok között Rács Balász káderlapját).

b.) Molnár Judit tanulmányában hosszú részt szentel az igazolások kérdésének, holott azoknak nem volt köze a deportálásokhoz. Mindenképpen szeretné a csendőrség elítélését a deportálásokkal összekötni, annak ellenére, hogy a megszüntető rendelet és az igazoló eljárás szempontjai között a zsidóság és a deportálások említve sincsenek, tekintettel azok tisztán politikai okára. A politikai okból való felszámolást bizonyítja az is, hogy még a háború előtt már nyugdíjas csendőröktől és özvegyeiktől is megkövetelték az igazoló bizottság elé járulást, akiknek pedig igazán semmi szerepük nem is lehetett a deportálásokban.

Részüinkről való „csúsztatásnak” nevezi azt, hogy a nem-igazoltak arányszámát 90% fölöttinek állítottuk, amikor az nem az összes csendőrré, hanem csak az igazolást kérő csendőrökre vonatkozott. Vádja megállja-e a helyét? Valóban az igazoltak magasabb aránya lenne várható, ha az összes csendőr igazolására sor került volna?

Molnár Judit táblázatokban mutatja be évekre bontva az igazolások számát, mely táblázatok adatai egymással nem pontosan egyeznek, érthető módon, hiszen az akkori viszonyok között, és a napi 49-50 igazolási ügyre tekintettel a különböző források részéről egyezés nem is várható. A lényeg viszont egyértelmű: az „igazolt” csendőrök száma csekély volt: a kivizsgált közel 12 000 csendőrből kevesebb, mint 500 főt igazoltak. Habár az igazoltatás nem volt törvényileg kötelező, és más kategóriába tartozókat is behívhattak igazoló bizottságok elé, a foglalkozási kategóriák között egyedülállóan csak a csendőrökre nézve állt fenn az, hogy ha munkát, vagy bármilyen szociális juttatást (pl. nyugdíjat vagy akár özvegyégi nyugdíjat) akartak kapni, akkor igazolásukat kellett kérniük. Tehát gyakorlatilag minden egyes csendőrré nézve kötelező volt az igazolás, ha enni akart. S ez egyetlen más, deportálásokban szerepet játszó foglalkozási ág esetében sem volt általános követelmény (pl. rendőrség, pénzügyőrség, stb.), mert politikai okok miatt egyedül a csendőrség lett testületileg kipellengérezve, és megjegyzendő, hogy később egyedül a csendőrség lett testületileg elítélve a német megszállást követő deportálásokban való részvételéért is (lásd később).

Voltak a csendőrök között olyanok, akik a kommunistáktól való félelem miatt nem vetették magukat alá az igazoltatásnak, hanem inkább a nyomort és bujdosást választották. És természetesen az emigrációba kényszerült csendőrök sem kerültek igazolás alá. Az viszont kétségtelen, hogy nem lett volna magasabb az igazoltak arányszáma az esetben sem, ha ezek is igazolási elbírálás alá kerültek volna.

A Magyarországon levő csendőrök zöme, mivel nem lettek igazolva, vagy eleve nem kérték igazolásukat, a társadalom kivetettjeivé vált. És voltak, akiket igazoltak és mégis internálták családjaikkal együtt (sőt még az igazoló bizottsági eljárás előtt), vagy akit igazoltak és később mégis kivégeztek a politikai légkör szálami taktikája eredményeként (lásd pl. az életrajzok között az „igazolt” Korondi Béla koncepció perét és kivégzését, vagy Kudar Lajos „nem igazolását” annak ellenére, hogy a németek kivégezték százakat, főleg zsidókat mentő akciói miatt).

Molnár Judit maga is kénytelen bevallani, „hogy az igazoló bizottságok, elsősorban a Budapesten működők tevékenységével összehasonlítva a csendőröket igazoló bizottság lényegesen szigorúbb elvek alapján hozta meg döntéseit, ahogyan ezt a Népbírói Közlönyben is olvashatjuk: »a csendőrök igazoltatása a legszigorúbb szabályok szerint történik«. Az általános 80-90 százalékos közötti igazolt arányhoz képest a négy százalékos lényegesen az átlag alatt marad.”

Mi másra van még szüksége Molnár Juditnak ahhoz, hogy a mi „csúsztatással” való vádolásunk helyett inkább ki merje mondani azt, hogy a csendőrség tagjai ellen a kommunista államhatalom súlyosan vétkezett; hogy a valóban bűnösök megbüntetése helyett ártatlanok ezreit tette tönkre, sokszor kegyetlenül, családjaikkal együtt, a kommunista politikai hatalom megszilárdítása érdekében? (Tanulmányában ismételten hívja „csúsztatásnak” a sajátjával nem egyező véleményünket, sértően támadva, objektív indokolás helyett).

10. *„A második világháború utáni hazai irodalom rendkívül töredékesen, szinte egyáltalán nem foglalkozott a csendőrség felelősségre vonásával. Ez a hiányosság a rendszerváltás után valamelyest csökkent.”*

Természetes, hogy az erősen cenzúrázott hazai irodalom nem foglalkozott a csendőrség felelősségre vonásával a rendszerváltás előtt! Ugyan ki merte volna a csendőrséggel szembeni igazságtalanságokat megkérdőjelezni? A csendőrség témájával való objektív foglalkozás még a rendszerváltás óta is többnyire szakmai öngyilkosságot jelent, a rendszerváltás előtt pedig egyenesen a kutató saját életével és szabadságával való játszást jelentette volna.

11. *„Arra azonban nem kapunk magyarázatot, hogy Parádi szerint a csendőrségnek miért pont tíz százaléka vett részt a vagonírozásban, ami 1400 főt jelent az ő számítása szerint. Arról pedig egyáltalán nem tesz említést, hogy a vagonírozott zsidók többségét az Auschwitz-Birkenau-i táborba szállították, ahol nyolcvan százalékukat azonnal megsemmisítették... Parádi 2009-ben írott két tanulmányában már bővebben szól minderről. Sajnálatos, hogy levéltári forrásokat egyikben sem használ, valamennyi hivatkozása szakirodalomra, valamint rendeletek szövegeire utal.”*

a.) Parádi deportálásokkal kapcsolatos tárgyilagos, Molnár Judit prekonceptiójával ütköző véleményét Molnár Judit képtelen objektív alapon megcáfolni, ezért egy perifériás kérdés kritikájával próbálja aláásni Parádi állításait. Kifogásolja, hogy Parádi nem használt levéltári forrásokat a csendőrség deportálásokban való részvételének számaránya megállapításához. A szakirodalom és a vonatkozó rendeletek jelentős támpontot szolgáltatnak Parádi

következtetéseihez. Természetesen a levéltári források további segítséget nyújtanának a pontosításhoz, - ha lennének. De mint Molnár Judit maga is előzetesen megállapította, ezek hiányzanak. S hiányzanak a háború és az azt követő kommunista pusztítás eredményeként!

b.) Továbbá, Molnár Judit maga írja a tanulmányban: „1961 novemberében a belügyminisztérium II/5-b alosztályán »Budapesten élő bűncselekményt elkövető horthysta csendőrtisztek és csendőrök« névjegyzékét állították össze »terhelő és kompromittáló adatok« kíséretében. A 172 fő közül...mindössze 19 fő (11 %) neve mellett olvasható, hogy részt vett valamelyik zsidó gettó létrehozásában, illetve a deportálásban.”

Azaz, még a csendőrség vezetői esetében is csak hozzávetőlegesen 10%-ra tudták a deportálásokban való részvételt valamiképp ráfogni (s az abban való részvétel természetesen még nem azonos a törvénytelen, szabályokba ütköző, vagy embertelen viselkedéssel!).

A deportálásokban gyakorlati okokból kifolyólag sem vehetett részt 10%-nál lényegesen több csendőr, hiszen a csendőrség szokásos rendfenntartó feladatának elvégzése ennél több ember elvonását nem engedte meg. (Pl. napjaink magyarországi migráns krízise idején sem vonhattak el a rendőrség állományából 10%-nál jelentősen többet). De akár 10%-ról, akár többről legyen szó, az bizonyos, hogy abban semmiképp nem vehetett részt a teljes testület. Amiből pedig egyenesen következik, hogy nyílt igazságtalanság volt az egész testület deportálások miatti elítélése.

c.) Az pedig, hogy a csendőrség részvételének arányát a koncentrációs táborokban elpusztultak arányszámával hasonlítsa össze (amelyek létezéséről a vidéki deportálások időszakában a Zsidó Tanácson kívül még senki nem is tudott!), csupán a csendőrség elleni hangulatkeltést szolgálja, mivel minden logikai alapot nélkülöz.

12. „Parádi szerint a második világháború után a csendőrséget »mint testületet kollektíven tették felelőssé a zsidóság deportálásáért«. Ez az állítás ellentétes Körössyék írásával, akik - mint láttuk - politikai felelősségre vonásról beszéltek, amire utólag »telepedett rá« a zsidók deportálása.”

Amint az előzőekben már kifejtettük (lásd 2. pont), semmilyen ellentmondásról nincs szó. Véleményeinket szavainknak környezetükből való kiragadása által ütközteti. Parádi is, mi is több helyen és határozottan állítottuk ugyanazt: a csendőrség megszüntetésének és a testületi üldözésének politikai okai voltak, és a koncentrációs táborok mikéntjének megismerését követően pedig a háború után a csendőrséget ugyancsak testületileg tették felelőssé a deportálásokért (akárcsak pl. Molnár Judit is teszi). Tehát mindkét állítás igaz és egymást nem zárja ki. Megjegyzendő az is, hogy nem mi „beszéltünk” politikai felelősségre vonásról, hanem a csendőrséget felszámoló rendelet.

13. „Parádi a Tények és érzelmek egy hajdani magyar rendvédelmi testület története kapcsán című írásában már azt állítja, hogy a korabeli és későbbi propaganda a csendőrséget egyetlen felelősként tünteti fel a deportálásban, holott - folytatódik a gondolat - abban részt vett a rendőrség, honvédség, pénzügyigazgatóság, közigazgatás is. Állításának első fele nem igaz. Népbíróági perek és korabeli cikkek sorával bizonyítható, hogy rendőröket, közigazgatási tisztviselőket, sőt orvosokat és bábákat is felelősségre vontak a második világháború után a zsidók kifosztásáért, üldözéséért, deportálásáért.”

*Igen, ha más munkaköri kategóriába tartozó személyeket felelősségre vontak, azt egyéni cselekedeteikért tették, de nem azért, mert rendőrök, orvosok, közigazgatási tisztviselők, bábák, stb. voltak. A kommunista propaganda a deportálásokat testületileg egyedül a csendőrséggel kötötte össze. Parádi állítása **bizony igaz**, mert valóban a csendőrség volt az egyetlen, ahol a felelősségre vonás az egész **testületre** kiterjedt, úgyhogy a csendőrök felelősségre vonása nem egyéni cselekedeteik alapján történt, hanem egyszerűen azért, mert a testülethez tartoztak, csendőrök voltak. Parádi jogosan és objektíven állítja, hogy testületileg egyetlen más szervezet tagjai sem voltak így elítélve a csendőrségen kívül. A csendőrség minden egyes tagjára kimondták a „bűnös” ítéletet politikai okokból (a megszüntető rendeletben), majd a deportálásokkal kapcsolatosan is (amint a kommunista propaganda azt a köztudatba beépítette), s mindkét esetben kollektívan, egyéni cselekedeteiktől függetlenül, mert a kommunisták szemében, mint Molnár Judit szemében is, csendőr csak bűnös lehetett, hiszen csendőr-voltuk volt a bűnük.*

14. „Parádi szerint a nyilas korszakot kivéve a csendőrség a »legitim országgyűlés által hozott törvények végrehajtásáért felelt«. Arról megfeledkezni látszik, hogy a német megszállást követően a március 22-én megalakult Sztójay Döme vezette kormány alatt a képviselőház május 24-én, két hónapos késéssel ült össze először, azért, hogy a GESTAPO által le nem tartóztatott képviselők meghallgassák a miniszterelnök bemutatkozó beszédét. Ekkor már (május közepétől) a csendőrök több mint 120 ezer zsidónak minősített magyar állampolgárt vagoníroztak és deportáltak mindenféle törvény, vagy legitim rendelet nélkül. ... Végül még egy fontos különbséget ki kell emelni a két közbiztonsági szerv között: a rendőrség rendőri hatóság volt, a csendőrség azonban rendőri közeg. Tehát előbbivel ellentétben csak végrehajtó szerv.”

a.) Amint Parádi is írta és Molnár Judit sem tagadja, a deportálások a német megszállás idején történtek, méghozzá az 1944. április 4-én hozott, 6.163/1944 számú belügyminisztériumi rendelet alapján (talán erről Molnár Judit feledkezett meg?). Tehát Parádi részéről nincs „megfeledkezésről” szó. Továbbá, a csendőrök a Kormányzóra tett esküjük szerint teljesítették a nekik kiadott parancsokat, tehát amíg Horthy a pozíciójában maradt, a csendőrség valóban a törvényes vezetőik parancsai szerint tették, amit tettek, habár ma már Horthy Emlékirataiból (is) tudjuk, mennyire meg volt kötve a keze és milyen vajúdon ment át ő maga azon döntésében, hogy megmaradjon a pozíciójában, amíg lehet. S ennek a döntésének egyik tényezője éppen a zsidóságon való segítség vágya volt (256. oldal).

Továbbá, az egyes csendőrök, akárcsak a mai egyes rendőrök sem, nem tudták és nem tudhatták, pláne 1944 káoszi világában, hogy milyen parancs mögött milyen aktuális törvény áll, illetve ki hozta azt a bizonyos rendeletet. Az feletteseik dolga volt. Képzeljük el, hogyan nézne ki az a rendvédelmi testület, amelynek tagjai minden utasítás végrehajtása előtt kikérnék az azon parancs mögötti törvényrendelet részleteit!

Továbbá, maga Molnár Judit is rámutat a tényre, hogy a csendőrség csupán végrehajtó szerv volt, míg a rendőrség határozathozatalra is fel volt hatalmazva. Ennek ellenére, a határozatokba semmiképp bele nem szólható csendőrséget bűnösebbnek tekinti, mint a rendőrséget. Ez elfogult következtetés!

15. „Összegzésként megállapítható, hogy a kérdéskörrel foglalkozó munkákban - nem egy esetben a szerzők személyétől és érintettségétől függően - a csendőrség háromféle módon jelenik meg: bűnbakként, áldozatként és felelősként.”

Ily bonyolult történelmi kérdésekben naivitás az az elvárás, hogy egy testületet bekegategorizáljunk, ahelyett, hogy munkáját és cselekedeteit komplexitásában és sokoldalúan elemeznénk. Mert mint pl. ez esetben, a szerzők beállítottságától függetlenül, a tények alapján igaz mindhárom jellemző: a csendőrséget kétségtelenül felhasználták bűnbakként, miközben a csendőrök nagy része és maga a szervezet is a kommunista hatalomvágy áldozata lett, és ugyanakkor voltak csendőr egyének, akiknek felelősségre vonása jogos.

16. „Témánk szempontjából a legfontosabb alapkérdések az alábbiak: Az egyik az ürügy problémaköre, azaz a deportálás, a csendőrség holokausztban játszott szerepe. Ehhez tisztázni kell a csendőrség létszámát és a deportálásban közreműködők számát, kapcsolatukat az egyéb hatóságokkal, elsősorban a rendőrséggel és a közigazgatással, valamint hozzáállásukat a zsidók üldözéséhez, a deportáláshoz. Más szóval kegyetlenek voltak a csendőrök, vagy ellenkezőleg, segítettek az üldözötteknek, tiltakoztak, esetleg megtagadták a parancsot?”

a.) Amint a kutatások minden oldalról mutatják, a csendőrség létszáma a háború során jelentősen változó volt, így a pontos szám nem állapítható meg (lásd 4. pont). De annak ismerete semmilyen módon nem is lehet feltétele a fenti kérdések megválaszolásának. Ha viszont feltétele lenne, amint Molnár Judit állítja, akkor elfogult rosszindulatát bizonyítaná a csendőrség feletti pálcátörése azon adatok hiányában.

b.) A csendőrök deportálással kapcsolatos szerepét pedig az előző pont alapján nem szabad skatulyába bekényszeríteni, mert azt minden más történelmi eseményhez hasonlóan komplexitásában kell megvizsgálni. S nyilván a csendőrök között is voltak egyedi különbségek, mint minden más emberi csoportban vannak, tehát kollektív alapon sem így, sem úgy nem szabad megítélni, s főleg nem elítélni őket. Az más téma, hogy a testületet, mint szervezetet szabályzatai alapján viszont meg lehet ítélni, bár ez Molnár Judit álláspontja ellen szólna, s talán ezért fel sem vetődik a részéről. Továbbá, a testület szabályainak vizsgálata az egyes személyek cselekedeteinek megítélésében döntően fontos (lenne), mármint hogy az illető egyén betartotta-e az abban az időben rá kötelezően vonatkozó szabályokat, vagy sem. De ezt Molnár Judit ugyancsak mellőzi.

A szabályaik ellenére kegyetlenkedő csendőrök elítélendők (maga a testület is kivizsgálta és elítélte az ilyen eseteket), míg az üldözöttekkel emberségesen bánó és azokat segítő csendőrök tiszteletteljes megemlékezést érdemelnek. Ezen megbecsülésre viszont Magyarországon a mai napig egyetlen példa sincs (néhány emléktáblától eltekintve). Magyarországon nincs ilyen csendőrökről elnevezett utca, iskola, tiszteletükre emelt emlékmű, stb., de ezt Molnár Judit tudunk szerint soha nem kifogásolta. Hazánk szégyene, hogy a külföldiek azok, akik kifejezik hálájukat az ilyen tiszteletreméltó magyar csendőrök iránt (lásd pl. a varsói emlékmű történetét a Honlap Könyvtárának magyar írásai között⁷).

A legtöbb csendőr viszont sem egyik, sem másik kategóriába nem tartozott, hanem csak végezte az előírások szerinti rendvédelmi feladatait, előírászerűen, becsületesen, amiért ugyan

⁷ <http://csendor.com/konyvtar/irasok/magyar/Lengyel%20emlekmu.pdf>

rendkívüli elismerés nem jár ugyan, de elítélése és meghurcolása igazságtalan és a társadalom szégyene.

c.) A csendőrségnek a deportálásokban játszott szerepe fontos történelmi elemzés tárgya. De a „holokausztban játszott szerepéről” csak tudatlanságból vagy rosszindulatból lehet beszélni. Magyarországon ugyanis koncentrációs táborok nem voltak, és azok létezéséről a magyarországi vidéki deportálások idején (1944. május) a Zsidó Tanácson kívül senki nem tudott, sem a magyar vezetők, sem a magyar átlagemberek, sem a csendőrök, de még a deportálandó zsidók sem. És Molnár Judit szóhasználata nyilván nem egyszerű elnézés, hiszen a Rubiconban megjelent, említett cikkének még címeként is adta (46.oldal).

17. „A másik kérdés a kollektív bűnösség, a felelősségre vonás problémája. Mi volt az oka vagy ürügye» a felelősségre vonásnak, milyen mértékű volt, és milyen módon történt? Politikai leszámolásról volt szó és/vagy a deportálás volt a felelősségre vonás oka?”

Molnár Judit újra és újra felveti a csendőrség felelősségre vonása okának kérdését, annak ellenére, hogy a csendőrséget megszüntető és üldözését elindító rendelet kerek perec megnevezi a felszámolás kizárólagosan politikai okát (lásd előbb). A deportálásokban való részvétel semmilyen formában nem is szerepel sem a felszámolási rendeletben, sem az igazolások feltételei között, sem az 1956-ot követő időszakban, amikor a csendőrség tagjait újra „elővették” azzal a hamis, sőt szinte nevetségesen irreális váddal, hogy ők is felelősek voltak az 1956-os Forradalom és Szabadságharc kirobbanásáért. Mindezen „számonkérések” megokolásában kizárólag politikai szempontok szerepelnek. A „felelősségre vonás” a csendőrség teljes felszámolását célozta, ezért párosult kegyetlen, nem egyszer halált okozó vallatásokkal, koholt vádak alapján hozott börtön- és halálos ítéletekkel, sokszor magyarázat nélküli internálásokkal és a csendőrség minden egyes tagjának és családjának a társadalmi életből való teljes kitaszításával (még a régóta nyugdíjas csendőrökre és csendőrözvegyekre kiterjedően is, akiknek eleve semmi köze nem lehetett a deportálásokhoz). Molnár Judit maga idézi Gyarmati Györgyöt: „a második világháború után »Nem volt pardon a letűnt rendszer, a Horthy-korszak ’uralkodó osztálya’ és ... ’szekértolói’ számára.«” Majd hozzáteszi, „Utóbbiba a csendőrök is beleértendők.” Világos tehát, hogy a csendőrség deportálásokkal kapcsolatos szerepe és felelőssége csupán a későbbiekben merült fel, amit aztán a kommunista propaganda mind a magyar nép felé, mind Nyugat felé kiváló ürügyként, és igen hatásosan fel is használt.

A felelősségre vonás testületi jellege sem kérdéses, hiszen maga a csendőrséget megszüntető rendelet is így fogalmaz.

A kérdés újra és újra felvetése érthetetlen, hacsak nem abból ered, hogy Molnár Judit kevesli a csendőrség politikai okok miatt történt üldözését és szeretné azt még valahogy megtoldani további ítéletekkel a deportálások miatt?

18. „A bizonyítási eljárás milyen módon történt: kínzást alkalmaztak, tanúvallomásokra alapozták a vádakot vagy korabeli dokumentumokat csatoltak a vádindítványokhoz?”

Zétényi Zsolt Kristóf László és dr. Képiró Sándor ügyvédjeként részletesen elemezte nemcsak ezen eseteket, de ezek kapcsán általánosságban a csendőrök jogi helyzetét is, melyet e két

személy tárgyalásáról írott könyveiben részletesen elemez, rámutatva a csendőrök elleni eljárások jogtipró és kegyetlen mivoltára.^{8 9}

A honlapunkon át már elérhető személyi beszámolók és életrajzok is tanúskodnak a vallatások sokszor életre szóló testi sérüléseket, néha halált okozó kegyetlenségeiről, összeverésekről, megrugdosásról, kínzások különböző fajairól (pl. körmök letépése, halálra itatás), mely esetenként a vallatók csendőrgyűlöletének a kifejezése volt, míg máskor azt a célt szolgálta, hogy „bevallassák” a csendőrökkel azt, amit azok soha el nem követtek.¹⁰ Molnár Judit ezeket sehol nem említi.

Továbbá, a népbíróági eljárások során jól ismert volt nemcsak a hamis vádak kínzással kikényszerített „beismertetése”, de a vallomások meghamisítása is.

19. „Az eddig feltárt korabeli dokumentumok és népbíróági anyagok egyértelműen azt a feltevést erősítik, hogy a csendőrség - az őrsöktől a csendőrkerületi parancsnokságokig, nyomozó alosztályokig - rendelkezésre állt, és részt vett a zsidók összegyűjtésében, majd deportálásában. Ahol szükségesnek ítélték, ott a csendőriskolák, tanzászlóaljok is segítettek az összegyűjtésben, nyomozásban. Tehát nem »törpe kisebbség« vagy tíz százalék vett részt a deportálásban. Természetesen további kutatás szükséges annak megállapításához, hogy az egyes őrsők, szárnyak, stb. állományából ténylegesen hány fő, és milyen módon hajtotta végre a zsidóellenes utasításokat. De azt egyértelműen ki kell mondanunk, hogy a teljes állomány rendelkezésre állt a végrehajtásban.”

a.) Óriási különbség van aközött, hogy egy testület tagjai elméletileg „rendelkezésre álltak” valamely feladatra, vagy pedig valójában részt is vettek valamiben. Nincs olyan igazságos törvény, amely büntetéssel, sőt jogos kegyetlen büntetéssel sújtaná azokat, akik potenciálisan, esetleg elkövethettek volna valamely bűncselekményt (hiszen ez esetben minden ember kivétel nélkül ítéletre lenne érdemes). Ha pedig Molnár Judit a csendőrség kollektív elítélésére elfogadható oknak, legitim magyarázatnak tekinti azt, hogy az egész testület „rendelkezésre állt,” akkor ugyanilyen alapon az államapparátus összes, deportálásban szerepet játszó szervét, beleértve a rendőrséget és pénzügyőrséget, stb. is ugyanolyan elítélés alá kellett volna vennie, amely természetesen nem történt meg, hiszen nevetséges indítvány.

b.) Továbbá, egy testület tagjainak bármilyen százaléka követne is el szabálysértő, vagy akár bűnös cselekményt, az igazság és a jog megkövetelné, hogy az abban részt nem vevő egyéneket ne sújtsa a bűnt elkövetők büntetése. Csakis a bűnt elkövető egyéneket szabad felelősségre vonni és ehhez az alapvető követelményhez az arányszámnak az égvilágon semmi köze. Semmilyen arányszám nem adna igazságos jogot az ártatlanok üldözésére. Márpedig az ártatlanok és családjaik elítélése, üldözése, meggyilkolása égbekiáltó igazságtalanság, nemcsak a zsidók, de a csendőrök esetében is! De az utóbbiak ellen elkövetett igazságtalan üldözés miatt Molnár Judit soha nem emelte fel a szavát.

c.) Továbbá fel kell hívni a figyelmet arra is, hogy Molnár Judit azon a címen intéz kritizáló támadást Parádi és más szerzők ellen, hogy az azok által megadott, deportálásban részt vett

⁸ ZÉTÉNYI Zsolt: *A Képiró ügy. Tanulmány és dokumentumkiadás*. Budapest, 2014, Kairosz.

⁹ ZÉTÉNYI Zsolt: *Ártatlanul, jeltelen sírban. A Kristóf-ügy*. Budapest, 2015, Magyar Napló, Írott Szó Alapítvány. 589 p.

¹⁰ Lásd a példákat a Honlap *Biográfiák* -, valamint *Írások Archivumában*.

csendőrök arányszáma nem bizonyított, vagy, szerinte, nem valós (amely állítására viszont ő nem ad ténybeli igazolást, beismerten a támogató dokumentumok nem létezése miatt).

d.) Molnár Judit más helyen is felhossa, pl. az említett, Rubiconban megjelent cikkében, hogy a „csendőriskolák és tanszázadok” is segítettek a deportálásokban (47. oldal). Csak azt nem említi, hogy egyetlen csendőriskoláról van szó, amely akkor nevében már Nagyvárad tanzászlóalj volt. Továbbá, pontos létszám ismerete nélkül is ez pár száz személynél semmiképp nem tehetett ki többet, tehát még ezek teljes bevonása sem változtatott volna lényegesen a csendőrség részéről a deportálásokban résztvevők 10% körüli arányszámán.

e.) Monár Judit utal a csendőrség nyomozó alosztályainak szerepére is. Rosszindulatú elfogultságra jellemző, hogy az említett Rubicon cikkében azt állítja, hogy ezek „1944-ben elsősorban a zsidók vagyona után kutattak” (46. oldal), holott erre sem itt, sem máshol semmiféle, állítását igazoló adatot nem említ, - mert ilyen adat nem létezik, hiszen állítása nem igaz. A csendőrség nyomozók ugyanis 1944-ben is, mint azelőtt is, főként bűncselekmények után nyomoztak, még ha azok között elő is fordulhatott zsidók vagyon-rejtegetésével kapcsolatos feljelentések kapcsán végzett nyomozás.

f.) Ugyanezt a rosszindulatú elfogultságot leplezi le Molnár Judit ugyanott található másik állítása is, miszerint a csendőrségnek „1944 tavaszán-nyarán fő feladata a magyar zsidók százezreinek kifosztása, koncentrálása és deportálása volt” (46. oldal). Ilyen súlyos állítást egy komoly történész csakis az ezen „feladatot” a csendőrségre bízó rendelet feltüntetésével, vagy más, állítását igazoló forrás megnevezésével tehetné. Ilyen forrást viszont megnevezni természetesen nem tud, mert állítása hazug és alaptalan vádaskodás.

20. „A »sima« bekíséréstől az őrzésen keresztül a kegyetlen kínzásokig sokféle visszaemlékezést lehet olvasni. A leghírhedtebb »nyomozások« Nagyváradon történtek Péterffy Jenő és oktatótisztjei vezetésével...Az ottani kegyetlenkedések híre Faragho Gáborhoz is eljutott, aki Czigány Józsefet Nagyváradra küldte, hogy vizsgálja az ügyüket.”

Molnár Judit beállítása alapján már a „sima bekísérés és őrizés” is a csendőrség rovására irandó. Mintha a csendőrség lett volna felelős az akkori viszonyokért!

Ezen túl viszont bármilyen kegyetlenkedés, pláne „kínzás” a zsidók vagy bárki más ellen csakis a csendőrség szabályainak megszegésével történhetett, és ebből kifolyólag, ha ilyen eset vádja felmerült, maga a csendőrség indított vizsgálatot az ügyben, amint Molnár Judit is bevallja. Minden civilizált társadalomban az ilyen eseteket a törvény szabályai szerint kell vizsgálni és megítélni. Ezt tették 1945 előtt. De ezzel szemben viszont a kommunisták Péterffy Jenőt a kihallgatások során agyonverték, és a csendőrkö szözeit (ezreit?) az ÁVÓ-sok, nem szabályzataik megszegésével, de hivatalosan, a kommunista hatalom kívánalma szerint vetették alá kegyetlen kínzásoknak, megaláztatásoknak, és taszították ki a társadalomból, családtagjaikkal együtt, megfelelő jogi eljárások helyett. Igazság csak egyféle van. Elítélendő a zsidók ellen elkövetett kegyetlenkedés, de éppúgy elítélendő a csendőrkök (vagy bárki más) ellen elkövetett kegyetlenkedés is.

21. „De ha ezek a vallatások nem lettek volna, lehet-e emberségesnek nevezni ezek összezsúfolását téglaszárítókba (Beregszász, Szeged, Monor, Budakalász), gyártelepekre (Kecskemét, Szolnok), malmokba (Barcs, Szabadka, Dunapentele), sertésólba (Szeged), marhaistállóba (Szanda puszt), lóistállóba (Pécs), stb.? Lehet-e emberségesen vagonba zárni 70-

80 embert, akiknek napokon keresztül mindössze egy vizes és egy szennyvödör állt rendelkezésükre, amíg meg nem érkeztek a megsemmisítő táborba? Ezekbe a táborokba az összegyűjtést, a táborok őrzését, a vagonokba zsúfolást a csendőrök hajtották végre.”

a.) Egyetértünk, hogy azon körülmények égbekiáltóan embertelenek! De ezen eljárások semmiben sem voltak másak, mint amelyek a magyar hadifoglyok Románián át a szovjet gulágokbaállításánál voltak alkalmazva. Olvassa el a hadifoglyok háborús visszaemlékezéseit! Annyira zsúfolt vagonokban állították őket, hogy az útközben meghaltak állva maradtak, mert nem tudtak a földre rogni a zsúfoltság miatt. És sokan haltak meg, mert a fűtetlen vagonokban még a fent említett egy-egy víz- és szennyvödör sem állt rendelkezésükre! Sőt, a háborús viszonyok között még a nyugatra menekülő csendőrök is, családjaikkal együtt ilyen egy-egy víz- és szennyvödörrel ellátott zsúfolt vagonokban tették meg az utat (mint pl. e sorok írója, Kőrössi Zoltán családja is, több száz más csendőr családdal együtt). A korabeli, valóban embertelen körülmények rettenetesesek voltak, de nem kizárólagosan a zsidó deportáltakat sújtották.

Továbbá, a kommunista hatalom által internáltak nagy részét is istállóba és egyéb, nem lakásra tervezett épületbe száműzték, mégpedig hosszú időkre, sok esetben évekre, minden ellátás nélkül, ahol az embertelen körülmények sokaknak (főleg gyerekeknek) az életébe került. (Nem is említve a szovjet fogolytáborokban levő, szinte elképzelhetetlen embertelen körülményeket, ahol magyarok százezrei pusztultak el). De ki vette, vagy ki veszi számba ezeket? Pedig az ő üldözőiket és kínzóikat könnyen meg lehetett volna találni, mert köztünk éltek és élnek, még hozzá nagyurasan. De ennek ellenére máig sem emelte fel a szavát a kommunizmus ezen áldozataiért és kommunista üldözőik ellen sem a nép, sem a Molnár Judit féle kutatók! Természetesen ez nem csökkent a holokauszt rettenetességét, de a többi ártatlanul szenvedett és elpusztult emberről sem szabad megfeledkezni és legfőképpen nem szabad a rovásukra írni azt, amiben nem voltak bűnösök.

Molnár Judit a deportáltak körülményeit a korabeli történelmi háttérből kiszakítva félrevezeti az olvasót. Az pedig egyenesen tényhamisítás, ha azokért a körülményekért a csendőrséget teszi felelőssé, és azáltal a csendőrök üldözését jogosnak ítéli, még hozzá kollektívan, egyéni cselekedeteik megítélése nélkül. Saját eljárására nézve igaz, amivel minket vádolt, ahogy az ártatlan csendőrök ezrei esetében „az áldozatokat teszi felelőssé”.

b.) Molnár Judit írja, hogy a deportáltak embertelen körülmények között állították, „amíg meg nem érkeztek a megsemmisítő táborba. Ezekbe a táborokba az összegyűjtést, a táborok őrzését, a vagonokba zsúfolást a csendőrök hajtották végre.” A megsemmisítő táborokba a csendőrök gyűjtötték össze a zsidókat és azok őrzését a csendőrök végezték? Nyilván még Molnár Judit sem vetemedne ilyen hazugság állítására, tekintettel arra, hogy ilyen táborok nem léteztek Magyarországon, sőt azok külföldi létezéséről nem is tudtak a deportálásban közreműködő csendőrök. Talán csak az elfogultsága által diktált gondatlan szóhasználatról van szó, de mindenesetre sokatmondó gondatlanság.

21. „Végül, mit tudtak, mit tudhattak a deportáló vonatok végállomásáról? ...A csendőrök nagy többsége bizonyosan nem tudott Auschwitz gázkamráiról, de bizonyos az is, hogy nem számítottak a Kassáig »kisért« és ott a németeknek átadott szerencsétlenek (asszonyok, gyerekek, öregek) visszatértére. Ugyanakkor Faragho Gábor hallott a gázkamrákról 1944 júniusában, mégsem a deportálások leállítását javasolta a 21-i minisztertanácsi ülésen, »hanem a nullával egyenlőnek« vette, »hogy a 20 000 magyar csendőrből pár csendőrral szemben

panaszok merültek fel.« Ferenczy Lászlóhoz is eljutott június közepén az úgynevezett Auschwitz Jegyzőkönyv, amelyből pontosan lehetett tudni, hogy mi történik az Auschwitzba deportáltakkal. Mégis csak július elején jelentkezett Sztójay Döme miniszterelnöknél, majd a kormányzónál, hogy utána kellene nézni az abban foglaltaknak.”

Molnár Judit fogszorítva beismeri, hogy a „csendőrök nagy többsége bizonyosan nem tudott Auschwitz gázkamráiról”. De hogy hogy a nagy többsége? A valóság az, hogy egyetlenegy sem tudott róla, mert nem tudhatott, hiszen még maga Horthy sem tudott róla! A deportálások idején a Zsidó Tanácson kívül senki más nem tudott a megsemmisítő táborok létezéséről (a csendőrök és deportálandó zsidók egyaránt azt hitték, hogy a zsidókat munkatáborokba szállítják). Ahogy egy holokauszt honlapon nyilatkozott valaki: „Ha tudom, mi az az Auschwitz, nincs az a földi hatalom, amely bekényszerített volna abba a vonatba. Viszont nincs az a földi hatalom, amely elhitette volna velem, hogy létezik egy ilyen Auschwitz.”¹¹

Lényeges, hogy mindössze két személyt tud említeni, akik a legmagasabb beosztásuk révén az Auschwitz Jegyzőkönyvet ismerhették, bár ők is csak, bevallottan, 1944 június közepétől! Holott a vidéki deportálások már májusban lezajlottak! A deportálások ideje alatt így még Molnár Judit adatai szerint sem lehetett tudomása egyetlen csendőrnél sem a haláltáborok létezéséről, beleértve még az említett vezetőket is. Ugyanakkor ezen deportálások idején, április végétől a Zsidó Tanács már tudott róla, és mégsem adták ezt tudtára sem a zsidó lakosságnak, sem Horthynak, sem a zsidómentésről ismert keresztény egyházi vezetőknek. (Ennek az elhallgatásnak az oka és története a zsidóság körében és a holokauszt honlapokon még ma is viták tárgya).

És hogy Faragho 1944 júniusában tudott a gázkamrákról és azzal az információval mit csinált, azt Faragho cselekedeteinek megítélésében kell számba venni, de semmiképp az erről mit sem tudó csendőrök elleni „bizonyítékként” használni.

„...de bizonyos az is, hogy nem számítottak a Kassáig »kísért« és ott a németeknek átadott szerencsétlenek (asszonyok, gyerekek, öregek) visszatértére.” – állítja Molnár Judit. „Bizonyos”? Vajon mire alapozza ezt és mit akar ezzel mondani? Hogy talán azt gondolták, hogy a kitelepítés vagy munkatáborokba szállítás végleges? Vagy valami másra számítottak? Az ilyen feltételezgetés csak hangulat-keltésre való, de semmiféle komoly történelmi tényfeltáráshoz, a helyzet jobb ismeretéhez és megítéléséhez nem vezet.

22. „A www.degob.hu honlapon elérhető 3515 jegyzőkönyvnek több mint egyharmadában, 1246 jegyzőkönyvben a csendőroket megemlítik a visszaemlékezők. Mindössze 22 darab olyan jegyzőkönyvet találtam, amelyben rendes csendőrről is esik szó. Ez az összes jegyzőkönyv mindössze 0,6%-a, a csendőroket említő jegyzőkönyveknek pedig 1,8%-a.”

A csendőrök eleve elítélésére vall hozzáállása, a tények egyoldalú megválogatása és szemlélete. Fel sem veti az ezzel kapcsolatosan felmerülő kérdéseket, melyeket a tárgyilagosság érdekében egy történésznek fontolóra kellene venni: 1. Az a bizonyos egyharmad említés hány csendőrt jelent? Hiszen nagy valószínűséggel nem minden említés más és más csendőrről vonatkozott. 2. A megemlítették valóban mind csendőrök voltak-e? Több csendőrnél volt ugyanis tudomása arról, hogy csendőrként ruhába öltözött katonákat használtak a deportálások során a csendőrök tekintélyének ismeretében. Andre László százados egy ilyen személlyel való konfrontálásáról be is számolt. 3. A „megemlítés” hány esetben jelentett valóban kegyetlenkedést

¹¹ <http://www.holokausztmagyarorszag.hu> – „Az Auschwitz-jegyzőkönyv” - letöltve 2010. november 26-án

és a csendőrség szabályainak megsértését jelentő viselkedést? Hiszen már maga a deportálás ténye is, jogosan, felháborodásukat válthatta ki, s minden ebben résztvevőt természetesen ennek fényében láttak. 4. A deportáltak elkeseredett lelki állapota érthetően nyilván befolyásolta az eseményekről alkotott véleményüket, objektivitásukat. 5. A jegyzőkönyvek felvételekor már a csendőrség politikai elítélése köztudottan megtörtént, „divat” volt a csendőrökről rosszat mondani, amely szintén akadály lehetett annak, hogy a csendőrökről festett kép valóban objektív legyen. Abban a politikai légkörben személyes előnyt vagy hátrátételt is jelenthetett egy csendőrrel adott vélemény. (Például édesapám két zsidó rejtésével kockáztatta saját és családja életét, de a háború után ezek azt állították, hogy nem ismerik édesapámat, amikor édesapám melletti kiállításuk előnytelen helyzetbe hozta volna őket. Évekkel később bocsánatot kértek édesapámtól, kimagyarázva a helyzetüket).

De még ha a vita kedvéért egy pillanatig fel is tételeznénk, hogy az összes csendőr részt vett a deportálásban és azoknak csak 0,6%-a volt „rendes” Molnár Judit megfogalmazása szerint, akkor is már azt a 0,6%-ot jelentő sok száz ártatlan csendőr igazságtalan meghurcolása terhelné a Molnár Judit félék lelkét. De kétségtelen, hogy közel sem az összes csendőr vett részt a deportálásban, és kétségtelen, hogy az abban résztvevők zöme nem követett el kegyetlenkedéseket! Tehát sokkal több száz és ezer ártatlan meghurcolása terheli a kommunisták és a velük egy véleményen levőket. Mert az ártatlanok elítélése és meghurcolása jogtalan, felháborító, és elítélendő, nemcsak a zsidók, de a csendőrök esetében is!

23. „Végül ne feledkezzünk meg arról sem, hogy a csendőrség nemcsak az 1944-es deportálást hajtotta végre, hanem már 1941 nyarán közreműködött közel 18 ezer „hontalan” zsidó összegyűjtésében és deportálásában Kőrösmezőre. 1942 januárjában Újvidéken és környékén több ezer embert mészároltak le, köztük közel ezer zsidót.”

a.) Kőrösmezőre azokat az egyéneket szállították, azaz akkori hivatalos szóval élve „toloncolták ki” az országból, akik nem voltak állampolgárok és így jogtalanul tartózkodtak az országban, tekintet nélkül hitbeli vagy fajbeli hovatartozásuktól. Ennek az eseménynek a deportálásokkal való összemosása Molnár Judit részéről vagy szégyenletes tudatlanság, vagy rosszindulatú ferdítés.

b.) Az újvidéki események történelmi kielemezése sok szinten megtörtént már (lásd pl. Zétényinek a Képiró perről írott művét). Itt csak annyit, hogy egyrészt nem tartozik a deportálás témájához, másrészt a csendőrség maga is fellépett a testület szabályait megszegő újvidéki cselekedetek elkövetői ellen, azaz a testület egészének elítélése azon cselekedetek miatt nem helyénvaló.

24. „1945 első hónapjaiban - a közigazgatási iratok tanúsága szerint - a vidéki vezetők még nem gondolták, hogy a csendőrséget, mint szervezetet megszüntetik. Több helyen mielőbbi ismételt megszervezését készítették elő. Igaz, más néven: polgárőrség, nemzetőrség, csendbiztos őrség.”

Hogy mi célból említi ezt a tényt Molnár Judit, nem tudhatjuk biztosra, hiszen ez az információ nem ad semmilyen további adalékot a csendőrség felelősségre vonása kérdésében. Viszont jó példa a kommunista párt egyeduralkodó megvalósítása érdekében végzett ún. szalámi taktikára, mely szerint a kommunista vezetők a velük egyet nem értőket rétegenként távolították

el. Így nagyon is érthető, hogy a vidéki vezetők 1945 elején még nem is gondolták, hogy pár éven belül a kommunisták teljes hatalomátvétele fog bekövetkezni, amelynek szerves része lesz nem csak a csendőrség teljes felszámolása és teljes lejárátása, de az ő leépítésük is. (És így érthető az is, hogy „igazolt” csendőröket is, akiket eleinte felhasználtak céljaikra, pár évvel később eltávolították, sőt koncepciók perek révén kivégezték). Ugyanez a szalámi taktika magyarázza azt is, hogy Molnár Judit részletes leírása szerint az ország vezetőségében hónapokon át folyt vita a csendőrség leépítésének részleteiről, reflektálva azt, hogy a csendőrséggel szembeni fellépés fokozatosan erősödött a kommunista uralom megszilárdulásával párhuzamosan.

Zárószó

Tény, hogy a holokausz rettenetes fejezete az emberiség történelmének. Az is tény, hogy alapvető emberi tulajdonság a bűnbak keresése és a bosszú vágya. De igazság csak egyféle van. Az igazság megköveteli a bűnt elkövetők elítélését saját bűneikért, mégpedig megfelelő jogi eljárás kíséretében; és ugyanakkor az ártatlan emberek üldözése igazságtalan, szégyenletes és égbekiáltó, akár zsidó, akár csendőr, akár bárki másról legyen is szó. Ehhez azt is hozzá kell tennünk, hogy nemcsak a holokausz elfogadhatatlan bármely civilizált jogi állam esetén, de az ahhoz hasonló népiirtások is, és a vádlottakkal szembeni embertelen kínzások is, amelyben pedig a kommunisták ugyancsak bűnösök.

A történelmi igazság feltárása megkívánja a téma szubjektív fennhangoktól és prekonceptiótól mentes elemzését. Ezzel szemben áll Molnár Judit gyűlölködő elfogultsága.